

IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

**VALSTS PĒTĪJUMU PROGRAMMAS “COVID-19 SEKU MAZINĀŠANAI”
STRATĒGISKĀS VADĪBAS PADOMES UN ĪSTENOŠANAS UN UZRAUDZĪBAS
KOMISIJAS SĒDE**

Valsts pētījumu programmas “Covid-19 seku mazināšanai” īstenošanas un uzraudzības
komisijas sēdes
Protokols Nr. 11

**Sēde notiek attālināti,
izmantojot videokonferences platformu Zoom**

2020. gada 29. oktobrī

Plkst. 13.00

Padomes priekšsēdētājas vietnieks

Dz. Mozgis

Slimību profilakses un kontroles centra direktora
vietnieks sabiedrības veselības un profilakses
jautājumos

Padomes locekļi

D. Stepanovs

Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāra
vietnieks – Augstākās izglītības, zinātnes un
inovāciju departamenta direktors (*līdz
plkst. 13.42*)

S. Vasiļjeva

Labklājības ministrijas Sociālās politikas
plānošanas un attīstības departamenta direktora
vietniece

I. Pētersone

Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvis

E. Grēns

Latvijas Zinātņu akadēmijas pārstāvis (*no
plkst. 14.15*)

D. Holma

Valsts kancelejas Stratēģiskās komunikācijas un
koordinācijas nodaļas vadītāja

L. Boltāne

Veselības ministrijas Projektu vadības
departamenta Politikas koordinācijas nodaļas
vadītāja

E. Turka

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības
ministrijas valsts sekretāra vietniece

Komisijas vadītāja

L. F. Dreimane

Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās
izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta
vecākā eksperte zinātnes politikas plānošanas
jomā (*līdz plkst. 13.56; no plkst. 15.03*)

Komisijas vadītājas vietniece:

E. Zača	Veselības ministrijas Politikas koordinācijas nodaļas vecākā eksperte
<u>Komisijas balsstiesīgie locekļi:</u>	
U. Berķis	Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta nozares eksperts
I. Kristovska	Izglītības un zinātnes ministrijas ministres biroja vadītāja
V. Rakstiņš	Aizsardzības ministrijas Krīzes vadības departamenta direktors
M. Jansons	Ekonomikas ministrijas Inovācijas departamenta Inovācijas politikas nodaļas vadītāja vietnieks
J. Misiņš	Slimību profilakses un kontroles centra veselības statistikas nodaļas vadītājs
S. Siliņa	Labklājības ministrijas Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte
A. Plaudiņa	Valsts kancelejas Stratēģiskās komunikācijas un koordinācijas departamenta konsultante
<u>Komisijas eksperti (bez balsstiesībām):</u>	
I. Kreišmanis	Latvijas Zinātnes padomes Ekspertīzes un analītikas nodaļas vadītājs
<u>Piedalās:</u>	
A. Depkovska	Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vecākā eksperte
D. Dambīte	Izglītības un zinātnes ministrijas Juridiskā un nekustamo īpašumu departamenta direktora vietniece
K. Veldre	Izglītības un zinātnes ministrijas Informācijas tehnoloģiju un nodrošinājuma departamenta direktora vietnieks informācijas tehnoloģiju jomā (<i>no plkst. 15.50</i>)
A. Lazdiņš	Ekonomikas ministrijas Nozaru politikas departamenta vecākais eksperts
E. Ozoliņš	Ekonomikas ministrijas Nozaru politikas departamenta vecākais eksperts
I. Pēdiņa	Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vecākā eksperte komunikācijas jautājumos
A. Valdmane	Veselības ministrijas Veselības aprūpes departamenta direktore

I. Paredne	Latvijas Zinātnes padomes Valsts budžeta finansējamo programmu nodaļas vadītāja vietniece – vecākā eksperte
L. Bužinska	Latvijas Zinātnes padomes vecākā konsultante sabiedrisko attiecību jautājumos (<i>no plkst. 14.15</i>)
V. Pīrāgs	Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" Zinātniskais institūts
I. Āboliņa	Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" Zinātniskais institūts
S. Kistkins	Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" Zinātniskais institūts
T. Juhna	Rīgas Tehniskā universitāte
J. Grabis	Rīgas Tehniskā universitāte
D. Blizņuks	Rīgas Tehniskā universitāte
I. Šteinbuka	Latvijas Universitāte
A. Tīfentāle	Rīgas Stradiņa universitāte
L. Ņikitina-Zaķe	Rīgas Stradiņa universitāte
V. Kleinberga	Rīgas Stradiņa universitāte
D. Šantare	Rīgas Stradiņa universitāte
A. Kiopa	Rīgas Stradiņa universitāte (<i>no plkst. 13.50</i>)
<u>Protokolē:</u>	
L. Vītiņa	Latvijas Zinātnes padomes Valsts budžeta finansējamo programmu nodaļas eksperte

Sēdes darba kārtība

1. Valsts pētījumu programmas projektu īstenošanas gaita (ziņo īstenošanas un uzraudzības komisijas vadītāja, Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vecākā eksperte zinātnes politikas plānošanas jomā L. F. Dreimane un komisijas vadītājas vietniece Veselības ministrijas Politikas koordinācijas nodaļas vecākā eksperte Evija Zača);
2. Valsts pētījumu programmas projektu īstenošanu prezentācijas:
 - 2.1. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0010 "Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītas krīzes (reCOVery-LV)" prezentācija (ziņo projekta vadītāja I. Šteinbuka),

stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija;

2.2. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0009 “Perspektīvās tehnoloģijas noturīgiem un drošiem servisiem” prezentācija (ziņo projekta vadītājs J. Grabis), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija;

2.3. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0013 “Dzīve ar COVID-19: Novērtējums par koronavīrusa izraisītās krīzes pārvarēšanu Latvijā un priekšlikumi sabiedrības noturībai nākotnē” prezentācija (ziņo projekta vadītāja A. Tīfentāle), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija;

2.4. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0004 “Drošu tehnoloģiju integrācija aizsardzībai pret Covid-19 veselības aprūpes un augsta riska zonās” prezentācija (ziņo projekta vadītājs T. Juhna), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija;

2.5. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0025 “Jaunās tehnoloģijas Covid-19 pacientu tēmētai monitorēšanai, testēšanai un terapijai (3-T Project)” prezentācija (ziņo projekta vadītājs V. Pīrāgs), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija.

3. Citi.

1. Valsts pētījumu programmas projektu īstenošanas gaita (ziņo īstenošanas un uzraudzības komisijas vadītāja, Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vecākā eksperte zinātnes politikas plānošanas jomā L. F. Dreimane un komisijas vadītājas vietniece Veselības ministrijas Politikas koordinācijas nodaļas vecākā eksperte E. Zača)

Valsts pētījumu programmas “Covid-19 seku mazināšanai” īstenošanas un uzraudzības komisijas (turpmāk – komisija) vadītāja L. F. Dreimane norāda, ka šajā stratēģiskās vadības padomes un komisijas kopsēdē turpinās izskatīt projektu rezultātu, tai skaitā projektu papildu rezultātu izpildes progresu un plānotos soļus projektu uzdevumu izpildei un mērķu sasniegšanai.

E. Zača informē, ka Veselības ministrijai ir bijušas tikšanās ar divām projektu darba grupām, un aicina arī citus projektus aktīvāk sadarboties, ja tas var palīdzēt projektu mērķu sasniegšanā un papildu rezultātu kvalitatīvā izstrādē.

Nolemj: pieņemt zināšanai.

2. Valsts pētījumu programmas projektu īstenošanu prezentācijas

2.1. projekta VPP-COVID-2020/1-0010 “*Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītās krīzes (reCOVvery-LV)*” prezentācija (ziņo projekta

vadītāja I. Šteinbuka), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija

E. Ozoliņš lūdz īsumā raksturot, kāds progress ir sasniegts divu papildu rezultātu izpildē un kādi ir nākamie soļi:

1. sniegt priekšlikumus grozījumiem likumos un Ministru kabineta noteikumos, lai veicinātu komercdarbību e-vidē;
2. sagatavoti priekšlikumi papīra aprites samazināšanai ekonomikā, kā arī izstrādāts papīra aprites uzskaites mehānisms un tradicionāli papīra formātā veicamo procesu un pakalpojumu uzskaitē un digitalizēšanai.

I. Šteinbuka norāda, ka ar šo jautājumu izpēti un papildu projektu rezultātu sagatavošanu nodarbojas pētniece I. Gudele ar darba grupu. Šobrīd precīzu informāciju par progresu nevar sniegt.

M. Jansons norāda, ka pie papildu projektu rezultāta “izvērtējums par dažāda veida inovāciju (procesa/ produktu) attīstības tendencēm ekonomiskās nestabilitātes (krīzes) laikā” ir minēti četri pārtikas grozu modeļi, kas ir mulsinoši, un tāds nebija sākotnējais Ekonomikas ministrijas uzstādījums. Minētajā papildu projektu rezultātā Ekonomikas ministrija gribētu redzēt, kā uzņēmumi ir izmantojuši inovācijas, tās plānojot un ieviešot, kā arī, kā valsts var atbalstīt inovāciju ieviešanu.

Nemot vērā, E. Ozoliņa un M. Jansona jautājumus, L. F. Dreimane ierosina organizēt tikšanos starp pētniekiem un Ekonomikas ministriju par papildu projektu rezultātu izpildē izvēlētajām metodēm un tvērumu.

S. Vasiļeva jautā par pārtikas pakām un saskaņotību ar vairākām Labklājības ministrijas īstenotām iniciatīvām, aicinot precizēt, vai pārtikas paku izstrādē tika ņemta vērā iztikas minimuma groza ietvaros izstrādātā pārtikas groza metodoloģija, kuras sagatavošanā bija iesaistīts pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts „BIOR”, balstoties uz Veselības ministrijas noteiktajiem normatīviem par uzturvērtībām un uzturvielām, kāpēc tika izvēlēti tikai bērni noteiktā vecumā kā mērķgrupa un ko ar šo rezultātu plānots sasniegt, kā arī vai šajā kontekstā tika vērtētas pārtikas pakas, kas tiek nodrošinātas no Eiropas atbalsta fondiem vistrūcīgākajām personām.

I. Šteinbuka atbild, ka pārtikas paku iekļaušana pie inovācijām bija LLU prof. I. Pilveres interpretācija, un piekrīt, ka pārtikas pakas jāizņem no inovāciju sadaļas. Līdztekus vienojas, ka LLU tiks informēta par Labklājības ministrijas jautājumiem un pētnieki atsevišķi sazināsies ar Stratēģiskās vadības padomes un Īstenošanas un uzraudzības komisijā pārstāvētajiem Labklājības ministrijas ekspertiem.

L. F. Dreimane jautā, vai ir izvērtēti juridiskie jautājumi par valsts pārvaldes saziņu ar iedzīvotājiem videokonferences formātā.

Nolemj: pieņemt zināšanai.

2.2. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0009 “Perspektīvās tehnoloģijas noturīgiem un drošiem servisiem” prezentācija (ziņo projekta vadītājs J. Grabis), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija

E. Zača norāda, ka Veselības ministrijai telemedicīnas jautājums ir ļoti aktuāls, tomēr ir bažas, vai viss projektā plānotais tiks paspēts laicīgi, ņemot vērā, ka sarunas ar Veselības ministriju par to ir uzsāktas iepriekšējā nedēļā.

J. Grabis atbild, ka pašlaik tiek strādāts pie diviem virzieniem. Pirmkārt, likumdošanas aktivitāšu izvērtējums, ko veic Latvijas Universitāte. Otrkārt, dažādo telemedicīnas tehnoloģiju izvērtēšana un testa vides izveidošana, lai novērtētu pieejamo tehnoloģiju drošību.

S. Vasiļjeva jautā, vai jau ir testēts vai arī plānojat testēt savu izveidoto teorētisko modeli kādam no esošajiem pakalpojumiem vai e-pakalpojumu platformām.

J. Grabis atbild, ka tas nav ticis plānots, taču izvērtēs šo priekšlikumu. Viens no lietošanas gadījumiem ir par attālināto darbu, identificējot dažādos datu avotus, kas tiek izmantoti, lai noteiktu drošības riskus un ar digitālā dvīņa palīdzību novērtētu attālinātā darba efektivitāti.

L. F. Dreimane norāda, ka bažas rada papildu projektu rezultātu izpildes progress, kas ir norādīts saturiskajā pārskatā par septembra mēnesi, un tas, ka saturiskajā pārskatā nav norādīta sadarbība ar projektu Nr. VPP-COVID-2020/1-0013.

J. Grabis atbild, ka līdz šim ir veiktas visas tās darbības, kas nepieciešamas, lai varētu sekmīgi sagatavot paredzētos nodevumus, un ir pārliecināts, ka atlikušajos projektu īstenošanas mēnešos paredzētie nodevumi tiks sagatavoti.

L. F. Dreimane uzsver, ka projektam tiks lūgts iesniegt informāciju par plānotajiem soļiem, kas apraksta papildu rezultātu izpildi pa nedēļām.

S. Siliņa jautā par to, ka projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0010 secinājumos ir minēts, ka būtu iespējams vairāk izmantot videokonferences formātu valsts pārvaldes un privātpersonu saziņā. Vai projektā izstrādātie tehniskie un sistēmu drošības risinājumi varētu tikt izmantoti videokonferenču nodrošināšanai saziņai starp valsts pārvaldi un privātpersonām.

J. Grabis atbild, ka lietošanas gadījumā par attālināto darbu tiek izvērtēta situācija, kurā cilvēki izmanto dažādus datu resursus un līdzekļus, lai komunicētu savā starpā un ar dažādām organizācijām. Rezultātā taps virkne ieteikumu, kas būtu jā dara, lai cilvēki ar dažādiem tehniskām iespējām spētu piekļūt attālinātā darba risinājumiem, tai skaitā sazināties ar valsts pārvaldi.

Nolemj: pieņemt zināšanai.

2.3. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0013 “Dzīve ar COVID-19: Novērtējums par koronavīrusa izraisītās krīzes pārvarēšanu Latvijā un priekšlikumi sabiedrības noturībai nākotnē” prezentācija (ziņo projekta vadītāja A. Tīfentāle), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija

E. Zača aicina nosūtīt Veselības ministrijai informāciju, ja projektu ietvaros tiek iegūti dati par noskaņojumu sabiedrībā vai citiem Veselības ministrijai svarīgiem jautājumiem.

S. Vasiļjeva jautā, kurā darba pakā tiek plānots veikt valsts un pašvaldību sociālās aizsardzības un pārklājuma nodrošinājuma un ietekmes izvērtējumu uz dažādām sociāli

demogrāfiskajām grupām. Ņemot vērā neuzticību ziņu medijiem, S. Vasiljeva jautā, kuri ir atbilstošākie informācijas izplatīšanas kanāli un veidi.

A. Tīfentāle atbild, ka sociālās aizsardzības un pārklājuma nodrošinājuma un ietekmes izvērtējumu veic otrā darba grupa. Turpmākajos projekta īstenošanas mēnešos pētnieki turpinās izvērtēt ar neuzticību medijiem saistītos jautājumus un izstrādās ieteikumus un pieejas, lai efektīvāk sasniegtu dažādas sabiedrības grupas.

V. Kleinberga norāda, ka aptauju dati liecina, ka visvairāk cilvēku uzticas mediķiem. Līdz ar to arī turpmāk valdības komunikāciju vajadzētu veidot kopā ar mediķiem un ekspertiem.

S. Siliņa vērš uzmanību, ka Labklājības ministrija ir ieinteresēta projekta rezultātos un ministrijas speciālisti ir atvērti sadarbībai, un aicina projekta komandu uz tikšanos par valsts un pašvaldību sociālās aizsardzības un pārklājuma nodrošinājuma un ietekmes izvērtējumu.

L. Boltāne jautā, vai pētījumā plānots izstrādāt rekomendācijas, kā sasniegt sabiedrības grupas, kuru vidū ir visaugstākais neuzticības līmenis.

Nolemj: pieņemt zināšanai.

2.4. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0004 “Drošu tehnoloģiju integrācija aizsardzībai pret Covid-19 veselības aprūpes un augsta riska zonās” prezentācija (ziņo projekta vadītājs T. Juhna), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija

U. Berķis jautā, vai, izmantojot tos resursus, kas ir pieejami Latvijā, ir iespējams veikt priekšpārbaudi individuālo aizsardzības līdzekļu īpašībām un vai būtu iespējams veidot akreditētu laboratoriju Latvijā individuālo aizsardzības līdzekļu testēšanai.

T. Juhna atbild, ka projekta ietvaros izstrādātie respiratori tika sertificēti Somijā, jo šobrīd sertifikāciju veikt Latvijā nav iespējams. Savukārt, priekšizpēti maskām (piemēram, caurlaidības pārbaudi) vai dezinfekcijas efektivitātes pārbaudi ir iespējams veikt Latvijā. Akreditētas laboratorijas, kas paredzēta masku sertificēšanai, tirgus Latvijā nav liels, tirgu var palielināt, nosedzot Baltijas reģionu. Lai saprastu, vai akreditētas laboratorijas izveide atmaksājas, ir nepieciešams ekonomisks aprēķins.

U. Berķis norāda, ka saturiskajos pārskatos papildu projektu rezultāti ir ļoti sīki izdalīti, un aicina ievērot papildu projektu rezultātu nodevumu kartējumu.

Nolemj: pieņemt zināšanai.

2.5. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0025 “Jaunās tehnoloģijas Covid-19 pacientu tēmētai monitorēšanai, testēšanai un terapijai (3-T Project)” prezentācija (ziņo projekta vadītājs V. Pīrāgs), stratēģiskās vadības padomes un īstenošanas un uzraudzības komisijas locekļu jautājumi un diskusija

E. Zača ierosina, ka būtu interesanti uzzināt cilvēku viedokli un attieksmi pret sensoriem telpās un izpētīt cilvēku uzvedību sensoru klātbūtnē. Šī jautājuma izpētē ir iespējama

sadarbība ar projektu Nr. VPP-COVID-2020/1-0013. Turpinot, E. Zača izsaka bažas par pārklāšanos ar projektu Nr. VPP-COVID-2020/1-0023, pārbaudot testu efektivitāti.

U. Berķis vērš uzmanību, ka saturiskajā pārskatā ir norādīta sadarbība ar visiem projektiem, izņemot projektu Nr. VPP-COVID-2020/1-0023, kurā ir identiska darba paka, kurā tiek strādāts ar multiepitopu antigēnu testiem. Projektā Nr. VPP-COVID-2020/1-0023 visticamāk izmanto jau esošus testus. Tomēr, ja esošie testi ir uzticami, ātri un efektīvi, tad iespējams ir nepieciešams pārvērtēt projekta aktivitātes par jaunu testu izstrādi.

V. Pīrāgs, atbildot par sensoriem telpās, norāda, ka Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas jaunajā korpusā ir CCTV kameras. Cilvēki zina, ka publiskajā telpā ir uzstādīti sensori. Mēs varam padarīt sensorus noderīgākus, jo daudzi sensori spēj parādīt riska līmeni telpās. Turpinot, V. Pīrāgs noraida bažas par pārklāšanos, jo projekts Nr. VPP-COVID-2020/1-0023 izmanto jau esošus, komerciāli pieejamus multiepitopu testus Latvijas populācijas testēšanai, bet mūsu projekts izstrādā jaunus testus.

U. Berķis aicina sazināties ar projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0023 vadītāju un savstarpēji sakoordinēt šos jautājumus, jo sadarbība starp projektiem ir viens no horizontālajiem uzdevumiem, kas projektu īstenotājiem jāizpilda.

V. Pīrāgs atbild, ka, ja projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0023 vadītāja piekritīs, tad esam gatavi piedāvāt savu eksperimentālo antigēnu testu projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0023 vajadzībām.

Dz. Mozgjs aicina pētījumā iekļaut dziedāšanu, ne tikai runāšanu, klepošanu un šķaudīšanu.

Nolemj: pieņemt zināšanai.

3. Citi

L. F. Dreimane aicina projektu vadītājus saturiskajos pārskatos par oktobra mēnesi iekļaut un izvērtēt turpmākās darbības un soļus, lai sasniegtu projektu mērķus, izpildītu projektu uzdevumus, tai skaitā projektu papildu rezultātus.

Nolemj: pieņemt zināšanai.

Sēdi slēdz: plkst. 15.10

Pielikumā:

1. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0010 "Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītas krīzes (reCOVery-LV)" prezentācija;
2. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0009 "Perspektīvās tehnoloģijas noturīgiem un drošiem servisiem" prezentācija;

3. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0013 “Dzīve ar COVID-19: Novērtējums par koronavīrusa izraisītās krīzes pārvarēšanu Latvijā un priekšlikumi sabiedrības noturībai nākotnē” prezentācija;
4. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0004 “Drošu tehnoloģiju integrācija aizsardzībai pret Covid-19 veselības aprūpes un augsta riska zonās” prezentācija;
5. projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0025 “Jaunās tehnoloģijas Covid-19 pacientu tēmētai monitorēšanai, testēšanai un terapijai (3-T Project)” prezentācija.

Padomes priekšsēdētāja vietnieks

Dz. Mozgis

Komisijas vadītāja

L. F. Dreimane

Protokolē

L. Vītiņa